

SVERIGE. KUNGL. MAJ:T

**Kongl. maj:ts nådige förordning, Angående
postwäsendets och gästgifweriernes
sammanfogande. Gifwen Lund den 10
februarii 1718. Förordningen af den 3
januarii uti innewarande åhr, om gäst-
gifweriernes**

Stockholm, tryckt, uti det Kongl. tryckerie [!], hos Johan Henr. Werner,
Kongl maj:ts så ock Upsala acad. typog. 1718
1718

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400-till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök:* Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra:* Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkoren på svenska: <http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.

Mer information finns tillgängliga via <http://books2ebooks.eu> alla boken.

- <http://search.books2ebooks.eu/>

Kongl. Maj:ts

Nådige

Angående Postväsendets och Bästgifveriernes sammanfogande.

Gifwen LUNO den 10 Februarii 1718.

Förordningen af den 3 Januarii uti innewarande Åhr/ om Bäst-Gifveriernes förbättrande och Skiuzens betalande/ förblifwer uti sin förra kraft/ men uti ett och annat måhl föröfkes och utföres här med widlyftigare.

Första Puncten.

S Kongl. Maj:ts vil til Bästgifveriernes så mycket bättre upkomit/ hafwa här med i nåder förordnat/ at alla Bästgifware Gårdar blifwa tillika Posthåll; hvilka fördelas uti Ombyten/ Skiften och Landskiften.

2. **M**en hwart ombyte blifwer en Post-Hållare; uti hwart Skifte en Post-Mästare/ och uti hwart Landskifte en Landt-Postmästare: doch kallas alle desse Postförare/ i gemmen Posthållare.

3. **O**mbyte kallas hwarest Håstarne ommärlas; Skifte hwar både Håstar och Wagnar ombytas/ och Landskifte kallas/ hwarest en Landt-Postmästare boor/ der jemwål Håstar och Wagnar ombytas; Blifwandes emellan hwart skifte någre ombyten/ och uti hwarje Landsort/ merendels ett Landskifte.

4. **P**ostmästarnes och Landt-Postmästarnes befåhl och Embeten/ sträcka sig på Norre sidan om Stockholm Norr ut/ och på des Södre sida/ Söder ut.

5. **B**efåhlet kallas Postmästarnes insende och myndighet öfwer Posthållarne uti ombyten ifrån deras skifte til nästa skifte; alt som befålet är anlagt til/ antingen Norr eller Söder ut. Af samma bestaffenhet är Landt-Postmästarnes befåhl/ som de hafwa öfwer Posthållarne uti ombyten ifrån deras skifte/ til nästa skifte. Men Landt-Postmästarnes Embeten kallas deras insende och myndighet öfwer Postmästarne uti skifterne ifrån deras Landskifte/ til nästa Landskifte.

6. **A**r efter blifwa Sex Poster inrättade/ nemligen en Paquet-Post/ en ständig Post/ en Ryttere-Post/ en Ränn-Post/ en Vid-Post/ och en Extra-Post.

7. **P**aquet Posten är den Post/ som går med en Wagn/ tvåanne gånger i Beckan/ på wisse dagar/ skifte ifrån skifte/ antingen den är lastad eller ey; hwilken kallas ständige Wagnen. Men angifwa sig flere Personer/ eller sådan myckenhet af Saker inkomma/ at utom den ständige Paquet-Wagnen/ en eller högst två Hjelpe-Wagnar/ på en Postdag lastade kunna afgå/ böra wål desse fortflaffas; Doch at här wid noga i acht tages/ det hwar Hjelpe-Wagn har sin fulla Fracht.

8. **D**esse Wagnar gå med Förspann af Fyra Håstar/ styrde af tvåanne Postilloner; af hvilka den ena rider på wänstre Stånghåsten/ och den andra på wänstre Förhåsten.

9. **K**ongl. Maj:ts låter på des omkåstnad förfärdiga och til alla Skiften/ hwarest Paquet-Posten kommer at inrättas/ sända fyra Paquet-Wagnar; af hvilka Tre allenast på en gång kunna afgå/ om så behöfues; men en Paquet-Wagn måste alltid blifwa qwarstående.

10. **E**n som wil resa med Paquet-Posten/ skal sig förut

32. **F**örsta upsitningen på Ryttere-posten kan eij begynnas på ombyten/ därest Posthållare äro/ utan allenast på skiften och Landskiften.

33. **E**n som betienar sig af Ryttere-posten/ betalar mihlen för hwar Håst/ på Landet Tjuguför öre/ på Post-Gårdarne närmast Stockholm Trettio Örtä öre/ i Städerna Femtjotwå öre/ och i Stockholm Siuttiofwer öre Silfwermynt; Hwar af Post-Ryttaren undfår Fyra öre Silfwermynt mihlen/ antingen Håstarne äro Twå eller Tre/ som uträkningen både på Håstlegan och Post-Ryttarens andel widare utwisar.

34. **E**n som begynner at färdas med Ryttere-posten/ är pliktig den samma at bruka in til den Ort/ der han den dagen wil stanna och aldeles uphöra med Posten.

35. **R**yttere-posten hafwer ett särskilt Teckn/ giordt af en rund Wäfsingsplåt/ som ofwan til wisar en Kongl. Crona/ in uti en Post-Ryttare/ och der under skiftets namn/ til hwilket det hörer. Detta Tecknet fästes igenom trenne Knapphål på Bröfvet/ med en der efter lämpad Wäfsings-kådia och hake/ och följer med Post-Ryttaren ifrån det ena skiftet til det andra; därest det ombytes och tillbaka sändes med Paquet-Wagnen eller annan lägenhet.

36. **E**ne Post har förträdet uti alle tillfällen för alla Fem Posterne/ hvilka för honom fara utur wägen/ när de mötas.

37. **R**änn-Posten kallas när bref affickas uti angelagne ärender til någon wis ort/ utom den tiden då de wänlige Posterne afgå/ och föres af en Postillon/ hwilken ommärlas ombyte ifrån ombyte. Denne Post består allenast af en Håst/ och är pliktig uti goda wägar at gå en mihl innom en half tima; Men i wärsta wägar en mihl innom tre fierdedels timar.

38. **P**osthållarens bästa Håst skal för Ränn-Posten alltid stå färdig och sadlad/ hwilken ingen må understå sig at uttaga/ wid Trettio Dal. Silfwermynt/ öfwer Post-Directuren, angifwaren och Posthållaren til trestiptis; doch efterlätes Ryttere Posten den samma at uttaga/ så wida inga andra Håstar äro tillstädes/ då en annan god Håst måste genast sadlas i stället.

39. **F**ör Rännposten betales Håstlegan förut emot quittence och pass för hela wägen/ dit han sig ärnat/ nemligen för en Håst på landet/ Tjuguför öre Silfwermynt/ på Posthållaren närmast Stockholm Trettio örtä öre/ i Städerna Femtjotwå öre och i Stockholm Siuttiofwer öre Silfmit.

40. **P**osthållarne skola på Paquet noga anteckna/ hwar stund Rännposten ankommer och afgår.

41. **R**es som ankomma med Rännposten böra ägarne genast tillställas; hwarföre Landt-Postmästaren i Stockholm undfår ifrån Norr- eller Södermalms Posthus til staden Trettio örtä öre/ ifrån den ena Malmen til den andra Siuttiofwer öre Silfmit; Men bor ägaren på samma Malmen om Posthuset är beläget/ betales Talf öre Silfwermynt för slike brefs styndsamma beställande. Lika mycket undfå Postmästarne i Städerna.

65. **L**andt Postmästarne och Postmästarne i de öfrige Städerna/ hålla hwarthera åtta Postilloner. Sex Håstar/ två låtta Wagnar/ Sex sadlar/ åtta Järnstodde Slädar och nödige Selar.

66. **P**ostmästarne och Posthållarne på Landet hålla hwarthera Sex Postilloner, Tolf Håstar/ två låtta Wagnar/ Fyra Sadlar/ Sex Järnstodde Slädar och nödige Selar.

67. **A**lla Posthåll böra wara så många Posthorn/ som behöfwas/ både för Post-Ryttarne och Postillonerne. Och på alla Skiften och Landt Skiften/ böra wara utom desse Posthorn/ så många Postryttare tekn som finnas nödige.

Andra Puncten.

En som reser ifrån Posthållaren utan at taga Postillon med sig/ böte 20 Dal. Silfmit/ och undfår ingen Håst dit han ankommer/ innan böterne äro utlagde/ hwilka Posthållaren delar emellan sig och ägaren af Håsten.

2. **P**ostilloner antagas så många friske och dugelige gåsar/ som kunna behöfwas/ utem det antalet/ som Posthållarne i förmågo af ofwanstående punct, böra underhålla; lätandes Kongl. Maj:ts på des omkostnad hwar tredje år med nya Liverier bekläda berörde antal af Postilloner, hwilkas Räcklar/ blifwa ofwan gula/ med blått Boy underfodrade/ kanterna insattade med snören af blått och gult garn/ och knapparna gutne af melsing. Deras karpuser gula med blått boy fodrade/ men snibben gul under och blå ofwan. Stöfornen blifwa af smorläder/ utan kragar med Sporrar och knäremmar. Hafwandes Postillonerne på landet ett strickt post teckn/ fästtyd wid Råcken på wänstra bröstet/ uti hwaras öfre blå fält äro tre Kronor och i det nedre Landsens wagn med des rätta färgor; Men Postillonerne i Städerna består af tre fält/ de två öfre lika med de ofwan nämde/ och det nederste wiser stadzens wagn.

3. **S**kola Postillonerne hafwa Posthornet öfwer wänstra arlen hängande til höger/ uti ett snöre af blått och gult. Men Ränn-Posten hafwer sitt horn hängande på bröstet/ som förmått är.

4. **P**ostillonerne skola gifwa acht uppå de resandes saker/ och wara ansvarige om något der af förkommer.

5. **N**ågra Postillonerne olofligen med sig någre Bref och Paqueter, blifwa de af Postmästaren afswarligen afstraffade/ doch bör Postmästaren hwar gång sådant sker/ böta Etthundrade Femtjotwå Daler Silfwermynt/ öfwer Post-Directuren, angifwaren och Landt Postmästaren til trestiptis/ och niuter Postmästaren ärsättning af den/ som der til förledt Postillon. Men händer sådant hoos Landt Postmästaren/ böte han sammaledes 150 Daler Silfwermynt/ som hemfalla öfwer Post-Directuren och Angifwaren.

6. **N**ågon Postillon må utan befallning afhämta resande ifrån andra huus än Posthuset/ mindre tillåta någon at taaga flere saker med sig/ än de som förut

4. **E** som bo på Norremalm och wilja Söder ut/ taga Håstar på Norremalms Posthus til Södermalm/ hwarest Håstarne ombytas/ och betales där emellan för en mihl; sammaledes sker på Södermalm/ när någon wil Norr ut.

5. **E** som komma från Söder och wilja genom Stockholm Norr ut/ taga Håstar hos Landt-Postmästarne på Södermalm til Norremalm/ och de som wilja til Söder/ taga Håstar på Norremalm til Södermalm.

6. **P**osthusen i Stockholm böra/ så på Norr- som Södermalm/ wara så när Tullen som ste kan/ skolas des Landt-Postmästaren på Norremalm inrätta en Bästgifwaregård wid Roslags Tullen/ som doch hörer under samma Posthus/ så at de resande som komma uppå denna sidowägen kunna desto hastigare bekomma ombyten af Håstar/ och eij behöfwa färdas så långt omkring til sielfwa Posthuset. Sammlede inrättar Landtpostmästaren på Södermalm en Bästgifwaregård wid Skants Tullen/ til de resandes bekwämlichkeit/ och niuta desse Bästgifverier/ som jämwäl tilhöra Landtpostmästare på Norr och Södermalm/ samma förmån och frihet/ som Posthusen der under de höra.

7. **A**lla Akare och de som hålla hyrehåstar/ wagnar/ karror och slädor uti Stockholm/ skole stå under Landtpostmästarnes insende/ och wara under dem fördelte/ så at de höra antingen til Landtpostmästaren på Norr- eller Södermalm/ och må ingen understå sig/ utan Postmästarens tillståndelse/ at Skiuza ut eller innom staden/ eller eijest at idka deras näring.

8. **L**andtpostmästare på Norr och Södermalm äro eijest berättigade at hålla hyrehåstar/ Wagnar/ Karror och Slädor/ hwarföre skola de som härtills hållit sådane Wagnar/ Karror och Slädor/ eij tillåtas at hålla och uthyra dem/ utan erhållen tillståndelse af Landtpostmästaren.

9. **S**ammaledes stå Fohrmän/ och de som hålla Hyrehåstar/ Wagnar/ Karror och Slädor i Städerna/ under Postmästarens insende dersammastädes.

Öttonde Puncten.

En som med wålb uttager Skiuß af Allmogen/ anhålles af Posthållaren/ til des han betalt 50 Dal. Silfwermynt/ Posthållaren och ägaren af Håsten til trestiptis; och har Posthållaren macht alla böterne genast at utpanta. Samma rätt hafwa och Wägnarne/ när dem slikt öfwerwåld sker; och skola alla grarne wara pliktige wid påfordran/ at komma til sammans/ at giöra handräkning och bistånd.

Nionde Puncten.

Meleijer någon sin Håst/ utom Postmästarens tillståndelse/ böte 10 Dal. Silfwermynt/ Håsten til Posthållaren och Håsten til Angifwaren/ undantagne de som fara med Foror ort ifrån ort.

Tionde Puncten.

inträttas / sända fyra Paquet-Wagnar; af hvilka Tre allena på en gång kunna afgå / om så behöfves; men en Paquet-Waagn måste alltid blifwa qwarstående.

10. **E**n som wil resa med Paquet-Posten / skal sig förut angifwa på Post-Huset / och då straxt betala Frachten för hela någen / dñt han sig ämnat / nemligen Ser öre Silfvermynt Mihlen för hwar Person / jemwål för Barn.

11. **M**ti Paquet-Wagnen kunna fortstafas Tre Personer / och der jemte Saker af Siuhundrade Ottatjio Skålpunds wigt.

12. **W**ar och en Person bestås fritt at föra med sig Sextio Skålpunds wigt / hwilka begripas i the ofwan-nämde Siuhundrade Ottatjio Skålpund. Men alle Paqueter och Saker / som föras på Paquet-Wagnarne betalas efter wigten / nemligen: Ett öre Silfvermynt Skålpundet för alla Ser Muhl. Desutan tages på Paquet-Wagnarne Bref / i synnet-het de som äro öfwer Tjio Lod / hwilka med ständiga Posten ej kunna förstickas. Desse läggas uti en liten Lada / som står under Sätet bak uti Wagnen / och betalas efter Lodtalet / i föllie af Bref-Taxan.

13. **E**n som sig först angifwit och betalt Frachten / skal hafwa det förnämste Sätet i Wagnen.

14. **E**n som på föresatt tid / och innan Postillon Tre gångor blåst i Hornet / ej insinner sig på Posthuset at afgå med Paquet-Wagnen / stulle sig sielf / om han blifwer efter / och mister Fracht-Penningarne: Men des Saker tagas af Paquet-Wagnen och återställas ägaren.

15. **E**n som ej fullföljer sin angifne och betalte Resa / mister Fracht-Penningarne / så framt han ej kan skaffa någon i sitt ställe.

16. **M**i någon sända eller med sig taga Paqueter och Saker på Paquet-Wagnen / måste han dem införwera två timar för des afgång. Men Penningar / Jouveler, Silfwer och Guld / ingifwas tre timar förut.

17. **M**är någon fulländat sin Resa på Paquet-Wagnen / stige han der utur på Post-Huset / och icke an-norstädes.

18. **F**rachten för Folk och Saker / samt betalning för Paqueter och Bref / som gå med Paquet-Wagnen / beräknas Kongl. Maj:ts Post-Cassa.

19. **E**trädes någon Posthållare / på Paquet-Wagnen hafwa intagit Saker / och dem eller betalningen icke wederbörigen anstrifwit / ersättte han skadan syradubbelt / böte Trettio Daler Silfwermynt och miste des beställning.

20. **P**osthållarne blifwa Månatligen eller hwart Fierdedels Åhr förut af Kongl. Maj:tt betalte / för de Hästar som fortskaffa Paquet-Wagnarne / nemligen på Landet Tolf öre Silfwermynt mihlen för hwar Häst; På Posthållen närmast Stockholm Aderton öre; i Städerna Tiugufyra öre; och i Stockholm Trettio Ser öre. Desutan består Kongl. Maj:tt Posthållarne til Wagnens underhållande ett halft öre Kopparmynt för hwarie mihl som köres med Wagnen.

21. **M**i ombyten skola Hästarne stå färdige / wid den tiden Paquet-Wagnen plågar ankomma / och wid Skifterne samt Landstifterne stå både Hästar och Wagnar i beredskap. Bröter någon här emot / böte Trettio Daler Silfwermynt / Öfwer-Post-Directeuren och Postmästaren / som uttager Böterne / samt Angifwaren til twestiptis.

22. **P**aquet-Wagnen bör på halfannan Tima gå en mihl; Men när elaka wågar äro / går han på två timar en mihl.

23. **M**ndantagande Ryttare-och Rånposten / hafwer Paquet-Posten förträdet för de öfrige Posterne / hwilka böra fara utur wågen / när Postillonerne på sådant sätt blåsa i Hornen / som åtskiler denne Post ifrån de öfrige. Bryta Postillonerne som mnda Paquet-Wagnen här emot / böte Posthållaren Femtjio Daler Silfwermynt / Angifwaren och Öfwer-Post-Directeuren til twestiptis; Men Postillonon blifwer med Kroppen afftraffad. Bryta de Resande här emot / er-lägga de ofwanbemalte Böter / hwilka genast uttages af sielf-wa Posthållaren / innan den Resande går utur rummet. Sam-maledes böta alle andre / som resa med Foror eller egna Hästar / och bryta här emot.

24. **M**är Paquet-Wagnarne mötas / hålla de halfwa wågen hwaradera til höger; men på smale wågar och Broar / hafwa de förträdet som först ankomma. Uti Backar wifer den / som kommer nedan ifrån. Wid Färtor öfwerhjel-pes den först / som först ankommer.

dra Siuttioföre öre Silfmit; Men bor ägaren på samma Malin / som Posthuset är beläget / betales Talf öre Silfwermynt för like brefs skynsamaste beställande. Lika mycket undsa Postmästarna i Städerna.

42. **P**ostillonerne böra til åtskildnad ifrån de öfrige Posterne / hafwa Posthorns snöret öfwer halsen knutit och opbundit / så at Posthornet hänger mitt på bröstet.

43. **E**ne Post hafwer förträdet för alle Poster / näst Ryttare Pösten.

44. **R**idposten är en Post / medelst hwilken resande fortsättia sin resa i föllie med Postillonon, ombytte i-från ombytte.

45. **E**ne Post är uträknad ifrån Två til Fyra Hästar / som gåra en enkel Post / och så vidare / som fierde Punkten med mera utwisar.

46. **H**astelegan uppå denne Post / betales efter Giäst-gifwareordningen af den; Januarii sidst. neml. på Lan-det Talf öre Silfmit milen för hwar Häst; På Posthållen närmast Stockholm Aderton öre; i Städerna Tiugufyra öre / och i Stock-holm Trettioföre öre. Denne måste wika ur wågen för alle Posterne.

47. **E**xtra Posten är den Post / med hwilken de Re-sande / antingen uti egne eller Posthållarens Wagnar fortsättia deras resor. Huru stark denne Post är til Personer och hästetalet / utwisar den Fierde Punkten jämte uträkningen.

48. **H**astelegan betales efter Giästgifware Ordning-en af den 3. Januarii sidst. nemligen på landet Talf öre Silfmit milen för hwar Häst; på Posthållen närmast Stock-holm Aderton öre; i Städerna Tiugufyra öre / och i Stock-holm Trettioföre öre.

49. **M**tes Extra Posterne / wika de för hwar an-nan utur wågen til höger; Men på smala wågar Broar och dylikt / hafwer den förträdet som först blåser i Hornet.

50. **E**lla Poster böra på särdeles sätt blåsa i Hor-net / hwarigenom de kunna så mycket bättre igen-tännas.

51. **S**kulle någon Postillon annorledes blåsa i Post-hornet / än honom tillkommer / och således angifwa sig för någon annan Post än han är / böte Posthållaren Femtjio Dal. Silfmit / som hemfalla Öfwer-Post-Directeuren och Angifwaren til twestiptis; Men Postillon afftraffas med Kropp-plicht. Tvingar den resande Postillonon der til / erlägger han ofwanbemelte böter / och Postillonon afftraffas med Kroppen.

52. **E**tiemar sig någon som reser med Foror eller eg-ne Hästar af Posthorn / böte Femtjio Dal. Silfmit / Angifwaren och Öfwer-Post-Directeuren til twestiptis.

53. **S**tändige och Paquet Posten samt Ryttare-Posten / antingen han åker eller rider / såsom och Rån-Posten / böra fortskaffas natt och dag utan uppehåll / jäm-wål Sönd-och stora Högtids dagar. Men Rid-och Extra Posterne skola ligga stilla öfwer Sönd-och stora Högtids dagar / ifrån Solens upgång til des nedgång; och ingen Posthållare må understå sig til dem at utgifwa någre Hästar under den tiden wid Femtjio Daler Silfwermynts Böter / som hemfalla Öfwer-Post-Directeuren och Angifwaren til twestiptis.

54. **S**tads-och Tullportarne / måste alltid utan för-summelse dynas för Paquet-Ständig Ryttare-och Rånposterne när Postillonerne blåsa i Hornen; Men för Rid-och Extraposterne / samt dem som resa med Foror eller egne Hästar dynas nattetid inga Portar. Uti Fästningarne kun-na angelagne Bref genast igenom Strek intagas / doch släp-pas Posterne / så snart möjlighet är / in uti Fästningen.

55. **P**rie-Karlar skola altid wara tillstädes / och syn-desammelige öfwersättia Posterne / men särdeles wid den tiden ständige och Paquetposterne wäntas.

56. **E**le resande med Paquet Posten äro plichtige på Posthuset at afftiga. Men derifrån kunna / om de så willja / Hyre-Häst eller Wagn tagas dñt de hafwa sitt Hår-berge / efter som Postmästaren måtte hålla Hyre-Hästar och Wagnar. Sammaledes böra ock alle sättia sig up på ofwanbe-melte Post wid Posthuset / och de som ankomma til Stockholm med Paquet-Ryttare-Rid och Extra Posterne / böra äfwen wid Posthusen up- och afftiga / och ej annorstädes. Doch tillåtes dem som resa med Ryttare Posten i Städerna / undantagande Stockholm / up-och afftiga wid deras Öwarter. Men de som resa med Rid-eller Extra Post / måste alltid wid Posthusen up- och afftiga / och derifrån efterlåtes dem emot wist betingat pris / til och ifrån Herbjürgen at taga Hyrehästar och Wagnar.

57. **M**en resande må wid Esthundrade Femtjio

wer Post-Directeuren och Angifwaren.
6. **M**gen Postillon må utan befallning afhämta re-sande ifrån andra huus än Posthuset / mindre tillå-ta någon at taga flere saker med sig / än de som warit på Post-huset. Förleder eller tvingar någon Postillonon der til / blif-wer hans godz förbrutit och hemfaller Postmästaren och Angifwaren til twestiptis.

Tredie Punkten.

I.

En resande betalar innan han afgår Hastelegan til Posthållaren / som afdrager sin deel och strax lefwerer det öfrige til ägaren af Hästen. Sammaledes gifwer Posthållaren i följe af uträkningen til Postillonon, in-nan han med den resande fahr utur gården / fyra öre Silfwer-mynt milen för Ryttare-och Rån-Posten; Men på de öfrige Posterne Två öre Silfmit milen / hwilka penningar tagas af Posthållarens andel; understår han sig sådant at innehålla / böte Femtjio Daler Silfmit mynt hälften til den som uttager böterne / och hälften til den för hwilken penningarne blifwit förhåldne.

Fierde Punkten.

I.

En Person på Ryttare Posten / antingen han rider eller åker / tage til det minsta två Hästar / en för sig / och en för Post-Ryttaren / som kallas en enkel Post / sam-maledes två Personer taga tre Hästar / och räknas äfwen för en enkel Post / tre Personer taga två Ryttare Poster och fem-b Hästar som kallas en dubbel Post. Sammaledes gåra fyra Per-soner / som taga Ser Hästar och två Ryttare Poster en dub-bel Post.

2. **E**n Person med Rid-Post / betalar för två Hästar / En för sig och En för Postillonon, som kallas en Enkel Post / sammaledes två Personer med tre Hästar / och tre Person-ner med fyra Hästar / räknas för en Enkel Post. Men fyra Per-soner taga två Postillonon och betala för Ser Hästar / som kallas dubbel Post / deslikes räknas fem-b Personer med sju Hästar / och sex Personer med otta Hästar för dubbel Post.

3. **E**n Person på Extra Posten / som är åkande Post / antingen i Wagn eller Släda / betalar för 3. Hästar / oaktad ey mer än 2. anspännas / som kallas Enkel Post / men åker han i öfwerstått Wagn / betales för fyra Hästar / som för-as af 2. Postillonon, och kallas dubbel Post. Två Personer / an-tingen de åka uti Post- eller stått Wagn / betala för fyra Hästar / och föras af 2. Postillonon, samt kallas dubbel Post.

4. **T**re Personer uti en Wagn betalar för Ser Hä-star / och följa Tre Postillonon, som kallas Tre dubbel Post.

5. **F**yra Personer uti en Wagn betala för otta Hästar / och följa Tre Postillonon som äfwen räknas för Tre dub-bel Post.

6. **S**kulle någon willja hafwa sin dräng til at kutfka på Ryttare-eller Extra Posten kan wäl honom sådant tillåtas; men drängen räknas för en Person och tages der ef-ter Håstetalet / och Postillonon eller Post-Ryttaren bör lika fullt följa med på Wagnen.

7. **M**är Paquet Posten räknas altid en Wagn för en dubbel Post / och kunna högst Tre Wagnar / som äro Tre dubbel Poster / på en gång afgå; Men Ständige-och Rån-Posten räknas altid för Enkel Post / och betales för en Häst / hwilket alt uträkningarne noggsamt tillänna gifwa.

8. **P**osthållarne skola på hwart Posthåll / altid haf-wa anslagne de Tassor och Uträkningar / som dem äro til-stälte / som urwisa icke allenast huru starka en Enkel eller dub-bel Post kan tagas / utan ock huru hwar Post bör betalas / och huru mihletalet emellan hwart ombytte räknas.

Femte Punkten.

I.

En Person som åker på Extra Post / efterlåtes at föra med sig fritt 100 Skålpunds wigt / men ey mera / oaktad han derföre wille betala.

2. **M**en tager en Person fyra Hästar för Wagnen el-ler Slådan / tillåtes honom hafwa med sig 400 Skålpunds wigt / räknandes man en Person til 200 Skålp. och de öfri-ge äro de Esthundrade / som bestås hwar Person på Extra Posten.

3. **M**är Ryttare-och Rid-Posterne efterlåtes ej meer Posthållaren makt at ransaka / om något der öfwer är i kappan för-borraadt. Men åker någon på Rytta- eller Rid-Post / skal han

laren och hälften til Angifwaren / undantagne de som fara med Foror ort ifrån ort.

Sjonde Punkten.

I.

En den händelsen at hästarne på Ryttarepo-sten uptröna / bör postryttaren sig ombest. ta / andra hästar under wågen at anställa / då Bönderne efter-låtas / wid Postryttarens anmodan / at utleja sina Hästar; men är ej Postryttaren der hos / måste inga hästar utgifwas / so-landes Bonden / som wid sådant tillfälle utlejer Hästen / und-så alle Skuffpenningarne / nemligen 26 öre Silfmit milen / hwilka den Resande til bemalte Bonde genast utlägger / in-nan han reser utur rummet / och bekommer sina utlagde pen-ningar straxt wid påfordran af nästa Posthållare / hwilken sedan öwargeligen niuter sin betalning af den Posthållaren / som hästarne utgifwit. Dör hästen / är det Posthållarens skad-a / så framt den resande ej ridit Postryttaren förbi / eller låtit någon annan än Postryttaren köra hästarne. Men Bonden som wid sådant tillfälle utlejer Häst / undfar sin be-talning antingen af Posthållaren eller den resande / i följe af ofwanstående omständigheter. Försummar Posthållaren ge-nast at förnjöja Bonden / böte han / utom betalningen af hästen / dubbelt så mycket / hwilka böter hemfalla Öfwer-Post-Dire-cturen, ägaren af hästen och den som böterne uttager til twestiptis. Med Extra och Ridposterne förhålls helt annorledes / nemligen tröttnar hästen under wågen / bör fuller Postillon på of-wanbemalte sätt draga förforg om andra hästars anskaffan-de och Bönderne likaledes efterlåtes / wid Postillonens anmodan / hästar at utleja / och af den resande emottaga Skuffpenning-arne / nemligen 26 öre Silfmit milen / innan han far utur rummet / men dese penningar utgifwer den Resande på egen omkostnad / och ej återbekommer af Posthållaren. Dör häst eller blifwer i någon mätto förderfwad på Extra eller Rid-post / betale den Resande genast staden / och bör wid nästa om-bytte af Posthållaren anhållas til des alt är betalt. Försum-mar Posthållaren sådant / bör han til wederbörande ersättia genast skadan / i widrig händelse / böte han utom betalningen / dubbelt så mycket som hästen är wärd / Öfwer Post-Directeu-ren, Ägaren af hästen och den som böterne uttager til twestiptis.

Ulofte Punkten.

I.

Mär alle Posthållarens hästar äro utgångne / skal han straxt upbåda fyra andre i beredskap / och så vidare när dese utgå / at han aldrig är utan fyra hä-star för de Resande.

2. **R**estas någon at utgifwa sin Häst då Post-hållaren det fordrar och dygnet är at skicka / skal Post-hållaren honom angifwa hos närmaste Befalningshafwande / som gienast uttager 10 Dal. Silfmit's böter / hwilka hem-falla Posthållaren; Försummar wederbörande at gifwa Post-hållaren handräkning / böte Tiugu Dal. Silfmit / hwilka hem-falla Domaren.

3. **M**är Posthållaren den förbi / som det dygnet bör skicka / och uttager Häst hos någon annan / böte Posthå-laren Tiugu Dal. Silfmit til den som ordt är sted / hwil-ka böter på ofwanbemalte sätt uttages af Befalningshaf-wanden / som äfwen til Domaren böter Tiugu Dal. Silf-wermynt / om han sig försummar / och ej gifwer Bonden handräkning innom dygnet.

Tofte Punkten.

I.

Posthållarne på Landet tage för husmans Käst Tolf öre Silfmit för hwar Person; 3 Städerna dub-belt nemligen 24 öre / uti Stockholm 36 öre / och på Postgårdarne närmast Stockholm Aderton öre; Men dricka betales särskilt.

2. **M**är de Resande bättre undfagnas / undfar Post-hållaren efter räkning hwad skäligt är. Doch tillåtes för ringare / at hwisa dem / som åfrunda sinne Käst / i fall Posthållaren der wid skulle finna sin räkning.

3. **A**ttherberge betalas på landet för hwar person Tolf öre Silfmit / i Städerna Tiugufyra öre / i Stockholm Trettioföre öre / och på Posthållen närmast Stockh. Aderton öre.

4. **P**osthållarne böra förser sig med goda och til-räcktelige Matwaror / samt Wijn / Brännwin / godt dric-ka med mera / så at den Resande til nöje emot betalning må blifwa undfagnad.

5. **P**osthållarne hafwa altid / Höst / Winter och Wåhr gode och warne Strufwor för de Resande.

6. **P**ostmästarna i Städerna måste sielfwa hålla sig Enstrum och Ståll

Paquet-Posten fortäcker för de öfrige Posterna / hvar
så böra fara utur vägen / när Postillonerne på sådant sätt
blåsa i Hornen / som årtiher denne Post ifrån de öfrige. Bryta
ta Postillonerne som möta Paquet-Wagnen här emot / böra
Posthållaren Femtio Daler Silfvermynt / Angifwaren och
Öfwer-Post-Directeuren till Twestiptis; Men Postillonen blif-
wer med Kroppen affstraffad. Bryta de Resande här emot / er-
lägga de ofwanbemänte Böter / hwilka genast uttages af sels-
wa Posthållaren / innan den Resande går utur rummet. Sam-
maledes böta alle andre / som resa med Foror eller egna Hästar /
och bryta här emot.

24. **N**är Paquet-Wagnarne mötas / hålla de halftwa
wägen hwardera till höger: men på smala wägar och
Broar / hafwa de förträdet som först ankomma. Uti Backar
wifer den / som kommer nedan ifrån. Wid Färder öfwerhjel-
pes den först / som först ankommer.

25. **N**är Paquet- Wagnen måste alltid vara Nya /
Hammar / Lång / Spjöl / Streck / Lycta och annat
som behöfres när något går sönder; Men hånder någon stö-
re skada / äro de som närmast bo / förpliktade wid påfordran
at hjälpa till råttal emot betalning af Postillon, hwilken derföre
nånter ersättning af Posthållaren.

26. **S**tändige Posten är Bref-posten till Häst / som
föres af en Postillon. Hwilken omwärlas ombytte ifrån
ombytte / och består allenast af en Häst; Skolandes Post-Mä-
stare ej efterlåta någon at uttaga denne Häst / som bör stå
färdig Sadlad / wid den tiden Posten wäntas.

27. **D**enne Post måste rida när goda wägar äro / det
fortesta han kan / åtminstone en mihl inom Trefierde-
dels Timar. Men när elaka wägar äro / rider han en mihl
om Timan. Bryter någon här emot/böte Posthållaren Trettio
Daler Silfvermynt / Angifwaren / Öfwer-Post-Directeuren,
och den som uttager Böterne till Trestiptis.

28. **U**ndantagande Ryttare: Känn-och Paquet-
Posterne / wika för ständige Posten alla öfrige Post-
ne / och Resande utur vägen; Och måste han i följe af
forra Förordningar / utan drögsål på alla ställen forskaffas;
I Städerna uppehålls han ej öfwer en Fierdedels Timma.
Bryta Postmästare eller Landt-Postmästare här emot / an-
tingen selswilligt eller uppå någons befalning / böte Trettio
Daler Silfvermynt till Angifwaren / Öfwer-Post-Directeu-
ren och den som Böterne uttager.

29. **P**osthållarne blifwa för denne Post Månatligen/
eller hwar Fierdedels Åhr förut betalte af Kongl.
Maj:t / och niuta på Landet Tolf öre Silfvermynt mihlen för
Hästen / på Posthållaren närmast Stockholm Aderton öre; I
Städerna Tiugufyra öre / och i Stockholm Trettio öre.
Men Bref-Porto beräknas Kongl. Maj:ts Post-Cassa, hwilken
betalas efter den Taxa, som innan kort kommer at utfärdas.

30. **R**yttareposten är en Post / som går fortast och
hastigast af alla / och kan brukas af den som någon
affärdar / eller sielf refer uti angelägit ährende; Och som denne
Posten betales dyrast / så bör honom gifwas de bästa Hästare;
och kallas des Postillon Post-Ryttare / hwilken förer ett Post-
Ryttare Tegn på Bröfret.

31. **R**yttare Posten står fritt at Åka eller Rida / alt
Person ej meer än för två Hästar / och två Personer för tre
Hästar / som den Fierde Puncten omständeligen förklarar.

56. **N**är Ele resande med Paquet Posten äro pliktige
pa Posthuset at afftiga. Men derifrån kunna / om de
så wilja / Hyre-Häst eller Wagn tagas djit de hafwa sitt Här-
berge / efter som Postmästaren måste hålla Hyre-hästar och Wag-
nar. Sammaledes böra och alle sätta sig up på ofwanbe-
mälte Post wid Posthuset / och de som ankomma till Stockholm
med Paquet-Ryttare-Rid och Extra Posterne / böra äfwen wid
Posthusen up- och afftiga / och ey annorstädes. Doch tillåtes
dem som resa med Ryttare Posten i Städerna / undantagande
Stockholm / up- och afftiga wid deras Öwarter. Men de
som resa med Rid- eller Extra Post / måste alltid wid Posthusen
up- och afftiga / och derifrån efterlåtes dem emot wiit betingat
priss / till och ifrån Herbärgen at taga Hyrehästar och Wagnar.

57. **N**är ingen resande må wid Eshundrade Femtjo
Dal. Silfvermynt böter / som hemfalla Öfwer-Post-Dire-
cturen, Postmästaren och angifwaren till trestiptis / taga nå-
gre bref med sig at beställa / utan icke de blifwit på Posthusen
angifne och betalte / samt sådant på bresiven antecknat. Men
ett eller annat bref / som äro öpne och endast angå den resan-
des enslyste person / tillåtes honom fritt at hafwa med sig / doch

böra desse bref hos Postmästaren angifwas; iwidrig händelse
böte den bräslige Eshundrade Femtio Dal. Silfvermynt / på sätt
som förnämligt är. Sändes någon expres på Ryttare Posten
fort / till at föra Bref / må väl sådant tillåtas; Och bör den
som således utändes / wederbörligen förpaka / såsom en
med Bref utskickader.

58. **P**ostmästare böra hwar halft åhr giöra under-
sökning wid Posthållaren; Sammaledes Landtpostmä-
stare wid stifterne. Men Öfwerpost-Directeuren förättar
sådant öfwer alt / så ofta nödigt pröfwat / at minstone en gång
om året.

59. **A**ntpostmästare och Postmästare skola med
siift giöra deras beställningar / i tid afwärja alla oord-
ningar / samt i alt söka Postwäsendets nytta och förkäring;
Til den ändan måge de med hwar annan breswärla / och strax gif-
wa hos Öfwer-Post-Directeuren tillänna hwar som förefaller.

60. **N**är half tima efter Posternes ankomst böra
Chartorne utgångs; den det försummar böte Tiugu
Dal. Silfvermynt / hwilka hemfalla hälften till Landtpostmästaren /
och hälften till Angifwaren. Sker sådant hos Landtpostmästa-
ren / hemfalla böterne Öfwer-Post-Directeuren och angifwa-
ren till twestiptis.

61. **N**är öfwer någon de utslagne Chartorne af Brådet/
böte Tio Dal. Silfvermynt / hälften till Angifwaren och
hälften till Postmästaren.

62. **S**ial någon af Posthuset / straffas den dubbelt
hårdare än efter Lag.

63. **N**är Ele Posthållare skola hafwa Sex timmeglas / på
det ingen öfwer tiden må uppehållas / samt stunden no-
ga anteknas / när Posterne ankomma och afgå.

64. **L**andt Postmästare i Stockholm hålla hwarde-
ra Tolf Postilloner, Tiugufyra Hästar / och desutan
fyra Hästar / som böra wara på deras underlagde Giästgif-
ware Gärdar / som anlåggas i Stockholm ytterst wid Roslags
och Skantz Tullarne / tre lätte Postwagnar / åtta Sadlar /
och Tolf järnsodde Slador och nödige Selar.

Femte Puncten.

1. **N**är Person som åker på Extra Post / efterlåtes at
föra med sig fritt 100 Skålpunds wigt / men ey mera /
oaktad han derföre wille betala.

2. **M**en tager en Person fyra Hästar för Wagnen el-
ler Sladan / tillåtes honom hafwa med sig 400 Skål-
punds wigt / räknandes man en Person till 200 Skålp. och de öfrige
äro de Eshundrade / som bestås hwar Person på Extra Posten.

3. **N**är Ryttare-och Rid-Posterne efterlåtes ej meer
at föra med sig än 14 Skålpundz tungd / och har Post-
hållaren makt at ransaka / om något der öfwer är i kappan för-
borgadt. Men åker någon på Ryttare-Post / efterlåtes hwar
Person / at taga fritt med sig 100 Skålpunds tungd lika som
på Extra Posten.

4. **S**wanörde 14 Skålpund / måste den resande
föra på Hästen / den han rider / och ändock lemna Po-
stillonen den bästa Hästen / på det han må kunna rida så fort
undan / at den resande ej råcker honom med Pistan.

Siätte Puncten.

1. **U**pbådar någon flere Hästar än han behöfwer / är
han pliktig at betala alla Skiuß penningarne lika som
han Hästare hade brukat.

2. **N**är de resande ej fordra meer än fyra Hästar /
skal Posthållaren dem straxt anställa / ästundas Ser / sto-
la de på en tima wara till redz / behöfwes ifrån Ser till Tolf Hä-
star / stola de wara färdige på 3. timar ifrån Tolf till Tiugu Hä-
star / på Ser timar / så framt den resande Tolf timar forut ej
lätit tillsäja / då de straxt måste wid deras ankomst wara sär-
dige; doch bör utskickaden betala så många Hästar forut som
han upbådar / antingen de brukas eller ej. Försummar Post-
hållaren wid ofwanörde stunder at framställa Hästare/böte
han till den resande för hwar Häst Ett öre Silfvermynt första
fierdedels timan / och Twa öre den andra fierdedels timan / och så
widare dubbelt för hwar fierdedels tima.

3. **M**en om någon upbådar hästar / är han pliktig ge-
nast dem forut at betala / då de äro styldige Tiugu fy-
ra timar at wänta; blifwer den resande öfwer den tiden ute / är
Hästelegan förfallen och betales den samme å nwo.

4. **N**är Posthållaren något långt ifrån hwarannan
belägne / och den Resande wil hafwa hästar för sig på
halfwa wägen / bör Posthållaren utända Postilloner med så
många hästar som ästundas / hwilka den resande skal genast
forut betala / lika som han dem hela wägen hade brukat.

Siunde Puncten.

1. **N**är ingen eho han wara må / högre eller lägre /
tillåtes at taga annorstädes Skiußs än hos Posthåll-
aren wid 20 Daler Silfvermynts böter / hälften till
Posthållaren / och hälften till Angifwaren.

2. **P**osthållarne så ej skiußa igenom Städerna / eller
förbi andre Posthåll wid förlust af Hästare.

3. **D**e som bo i Staden Stockholm / taga hästar
på Norremalms Posthus / när de wilja Rör ut / och
på Södermalm / när de wilja Söder ut.

Posthållaren der wid skulle sinna sin räkning.
för ringare / at spisa dem / som ästunda sinne käft / i fall

3. **N**är Altherberge betalas på landet för hwar person
Tolf öre Silfvermynt / i Städerna Tiugufyra öre / i Stockholm
Trettio öre / och på Posthållaren närmast Stockh. Aderton öre.

4. **P**osthållarne böra försee sig med goda och til-
räckelige Matwaror / samt Wijn / Brånwijn / godt dric-
ka med mera / så at den Resande til nödige emot betalning må
blifwa undfagnad.

5. **P**osthållarne hafwa alltid / Höst / Winter och Währ
gode och warne Stufwor för de Resande.

6. **P**ostmästare i Städerna måste selswa hålla sig
Husrum och Stall.

Trettonde Puncten.

1. **N**är landet efterlåtes ingen till de resande at säl-
ja Öhl / Wijn eller Brånwijn / på Twa mihl när Post-
hållert / wid 50 Dal. Silfvermynt böter / hwilka erläggas
till Posthållaren för hwar gång något tapras.

Siortonde Puncten.

1. **P**ostmästare i Städerna äro frie för alla
Contributioner och all annan Borgertlig tyna-
samt hafwa frihet utan afgift at hålla spue skutare /
och drifwa annan Wårdhus näring; doch böra de be-
tala Tullen och Accisen samt andre Borgare.

Femtonde Puncten.

1. **P**osthållarne på landet befrias jemwål för alla
Contributioner, och niuta i förmågo af 664 Åhrs
Giästgifware Ordning / frihet på de hemman / hwilka
de äbo / samt för Skiußfärds penningar / utskrif-
ning på sig selswe / Barn och Poikar.

Sextonde Puncten.

1. **N**ögl. Maj:t tager härmed Posthållarne och
alt det dem tilhöder uti des Kongl. Hågn och För-
swar / för alt wäld och oförrätt / at eho dem något
wäldsamueligen tilfogar / den affstraffas efter Lag
som wäldzwärkare.

2. **N**är emötas de resande med oghinhet och ohöfslige ord af
Posthållaren eller des folet / så at anledning gifwes til
stråligt klagomål / böte Posthållaren Tio Dal. Silfvermynt
till den som förolämpas.

Siutttonde Puncten.

1. **N**ögl. Maj:ts nådigste Befalning är / at denne
Förordning straxt anslås på behörige Orter / så at ingen
må förbera någon okunnighet / och at hon städze skal
wara anslagen på Posthållaren / wederbörande till rättelse
och efterlesnad. Datum ut supra.

C A R O L U S.

www.books2ebooks.eu